

Knotgroep Woudenberg

Arboplan Knotgroep Woudenberg

Versie 5.1

10 februari 2022

Inhoud	blad
1. Doel Knotgroep Woudenberg	2
2. Arboplan Knotgroep Woudenberg	2 en 3
3. Last Minute Risico Analyse	4
4. Organisatie	4
5. Werkzaamheden	4
6. Stabiele standplaats	5
7. Gereedschap	5 en 6
8. Persoonlijke beschermingsmiddelen	7
9. Begeleiding en toezicht	7 en 8
10. Risico inventarisatie	8
11. Rapportage	8

Bijlagen

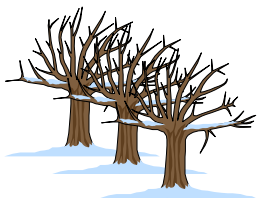
A. Risico-inventarisatie en Plan van Aanpak Knotgroep Woudenberg	pagina	9 t/m 14
B. Werkdagvoorbereidingsformulier Knotgroep Woudenberg	pagina	15
C. Certificaat van keuring motorkettingzaag	pagina	16
D. Werkdagverslag	pagina	17
E. Opleidingseisen Knotgroep Woudenberg zagen in knotbomen	Pagina	18 en 19

Werken met schooljeugd

Los van dit Arboplan is er een Arboplan "Werken met Schooljeugd" van de Knotgroep Woudenberg. Het werken met schooljeugd stelt namelijk geheel andere eisen (zie punt 2.4).

Samenstellers:

Bob Broeder
Kees de Wit
Adriaan van Arkel

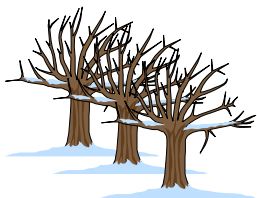
Knotgroep Woudenberg

1. Doel Knotgroep Woudenberg

- 1.1. Het doel van de Knotgroep Woudenberg is het onderhouden en in stand houden van natuurlijke landschapselementen en de structuur daarvan. Hoofdzakelijk gelegen binnen de Gemeente Woudenberg, dit vanuit het oogpunt van landschap, natuur en milieu. De werkzaamheden met zo weinig mogelijk risico op een veilige, gezonde en milieuvriendelijke wijze uit te voeren. Dit als vrijwilligerswerk door vrijwilligers.

2. Arboplan Knotgroep Woudenberg

- 2.1. Dit Arboplan geeft inzicht in de werkzaamheden en de daarbij mogelijk optredende risico's. Het geeft informatie over, hoe op omstandigheden te reageren, teneinde de kans op ongelukken en gezondheidsschade te verkleinen.
- 2.2. De organisatie, verantwoordelijkheden, leeftijdsgrenzen bij jongeren, gereedschappen en persoonlijke beschermingsmiddelen worden omschreven.
- 2.3. Mochten er incidenteel werkzaamheden uitgevoerd worden waarin dit Arboplan niet voorziet, zoals heide plaggen, heide opschonen, sloten en poelen opschonen of iets dergelijks, worden de risico's van tevoren ingeschat en mondeling besproken. Zodra deze werkzaamheden tot het regulier werk van de Knotgroep Woudenberg gaan behoren, dienen deze in het Arboplan te worden opgenomen. In overeenstemming met de wettelijke eisen ten aanzien van veiligheid en arbeidsomstandigheden, ook geldend in het vrijwilligerswerk, is door de coördinatoren van Knotgroep Woudenberg dit Arboplan gemaakt.
- 2.4. De coördinatoren van de Knotgroep vinden het belangrijk jongeren uit het dorp te laten zien en ervaren, dat het landschap waarin ze wonen is ontstaan door ingrijpen van de mens en dat het inspanning kost om het landschap zo te houden. Dit wordt bereikt door incidenteel een werkdag te organiseren met jongeren van een basisschool in de gemeente Woudenberg. Dit wordt gezien als een incidentele activiteit. Het werken met schooljeugd is zodanig afwijkend dat hiervoor een apart "**Arboplan Knotgroep Woudenberg Werken met schooljeugd**" is opgesteld. Dit Arboplan moet voor een specifieke werkdag speciaal van toepassing verklaard worden.
- 2.5. Beide Arboplannen omvatten de specifieke uitwerking voor de werkzaamheden van de Knotgroep Woudenberg met als handleiding; de "Arbocatalogus (agroarbo.nl) Agrarische en Groene sectoren, deel Bos en Natuur". Deze Arbocatalogus is gemaakt door Stigas (www.stigas.nl). Dit is een samenwerkend orgaan van "groene" bedrijfsverenigingen, bonden en kenniscentra, met als een van de doelen veilige arbeidsomstandigheden te creëren.
- 2.6. Het Arboplan Knotgroep Woudenberg wordt uitgereikt aan die mensen die op de deelnemerslijst staan.
- 2.7. Nieuwe deelnemers worden, na een inwerkperiode onder begeleiding van een ervaren deelnemer, in de deelnemerslijst opgenomen en krijgen dan het Arboplan toegelicht en op papier en/of via de website van de Knotgroep Woudenberg uitgereikt (www.knotgroep-woudenberg.nl). Gasten worden mondeling voorgelicht over de veiligheid. Zij werken altijd onder begeleiding van een ervaren deelnemer.
- 2.8. Veilig werken en het voorkomen van ongevallen en gezondheidsschade is een gedeelde verantwoordelijkheid van alle deelnemers aan de werkdag.

Knotgroep Woudenberg

2.9. De stichting Landschap Erfgoed Utrecht (LEU) heeft voor onder directe verantwoordelijkheid van het LEU werkende groepen en deelnemers aan werkdagen eisen gesteld ten aanzien van materialen, gereedschappen en veiligheid.

Het LEU adviseert ook de plaatselijke vrijwilligersgroepen deze beleidsregels aan te houden.

De volgende beleidsstukken zijn bekend:

LEU ladder beleid

LEU zaag beleid

LEU helmen beleid

LEU veldhulpverlening beleid.

OPMERKING

De samenstellers van het Arboplan Knotgroep Woudenberg hebben kennis genomen van deze stukken. De geest van de genomen voorwaarden en maatregelen zijn in dit Arboplan verwerkt. Niet alle in deze stukken genoemde voorwaarden en maatregelen zijn onvoorwaardelijk overgenomen.

De organisatie en deelnemers van de knotgroep verschillen hiervoor te sterk van de door het LEU georganiseerde activiteiten en hun deelnemers.

Dit plan is ter kennisname voorgelegd aan de Arbo-coördinator van de stichting Landschap Erfgoed Utrecht.

2.10. In het deel "Bos en Natuur" van de Arbocatalogus is opgenomen de "Richtlijn praktijkopleidingen Vereniging Bos en Natuur Eigenaren".

De Richtlijn stelt eisen aan opleidingsniveaus, geldigheidsduur opleidingen (en alleen geldend voor vrijwilligers ervaringsuren per jaar) voor het werken met een motorzaag.

De Richtlijn praktijkopleidingen VBNE staat, volgens de samenstellers van dit Arboplan, op gespannen voet met de zaagwerkzaamheden in knotbomen.

De eisen aan zaagopleidingen in de Richtlijn zijn allen vanaf de grond en gericht op het vellen van bomen.

Specifieke handelwijzen voor het zagen in een knotboom ontbreken, stabiele standplaatsen zijn onbekend en handzagen wordt niet genoemd.

De overige in de Richtlijn genoemde mechanische gereedschappen komen niet bij de knotgroep voor.

De Richtlijn praktijkopleidingen VBNE is niet toegerust voor het zagen in een knotboom en is niet in dit Arboplan opgenomen.

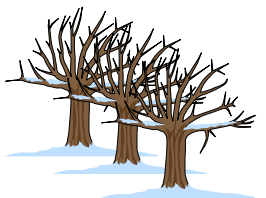
2.11. Er zijn geen kaders bekend waarin omschreven staat waaraan de opleiding en de afgegeven certificaten voor handzagers en motorkettingzagers werkend aan knotbomen moeten voldoen.

De coördinatoren en de samenstellers van het Arboplan van Knotgroep Woudenberg hebben vastgelegd welke kennis en vaardigheden de handzager en de motorkettingzager moet hebben om bij de knotgroep zaagwerk aan knotbomen te mogen verrichten.

Deze eisen zijn vastgelegd in de bijlage E "Opleidingseisen Knotgroep Woudenberg zagen in knotbomen".

Het certificaat dat de motorkettingzager behaald na zijn opleiding moet tenminste gebaseerd zijn op de eisen in bijlage E.

De handzager krijgt die kennis en vaardigheden voor het zagen in knotbomen en aan stobben meestal door een opleiding binnen de knotgroep.

Knotgroep Woudenberg

3. Last Minute Risico Analyse

3.1. Kort voor of gedurende de werkdag kunnen omstandigheden optreden, die het geplande werk of de veiligheid zodanig beïnvloeden, dat nadere maatregelen nodig zijn.

Veelal zijn dit zaken die met “gezond verstand” waargenomen en opgelost kunnen worden.

Het omgaan met dergelijke omstandigheden gebeurt met de zogenaamde “Last Minute Risico Analyse”.

Maatregelen als gevolg hiervan, worden aan alle deelnemers van die werkdag bekend gemaakt.

4. Organisatie

4.1. Knotgroep Woudenberg is een groep vrijwilligers in min of meer vaste samenstelling. De personen, die regelmatig komen werken staan op een deelnemerslijst. Personen, die een enkele keer komen werken, worden als gast aangemerkt.

4.2. Er is geen organisatie, anders dan enkele vrijwilligers uit de groep die optreden als coördinatoren. Er is geen gezagsverhouding tussen de coördinatoren en de vrijwilligers.

4.3. De coördinatoren zoeken in onderling overleg een werkplek en onderhouden de contacten met landeigenaar / beheerder en de vrijwilligers.

Tevens onderhouden de coördinatoren de contacten met de gemeentelijke landschapscoördinator, het Landschap Erfgoed Utrecht en wordt een eventuele “onthefing verbranden snoeihout” door hen bij de gemeente aangevraagd.

4.4. De coördinatoren worden ondersteund door vrijwilligers, die bij de diverse taken assisteren of deze overnemen. Zoals verzorgen van gereedschap, catering, website. Tevens Arbo en de contacten met landeigenaren/beheerders en het LEU.

4.5. De landeigenaar of beheerder geeft toestemming om op zijn land de afgesproken werkzaamheden door de knotgroep te laten uitvoeren.

4.6. Landschap Erfgoed Utrecht (LEU) is een stichting met als één van de doelen het begeleiden en ondersteunen van vrijwilligerswerk in het landschap. Het LEU ondersteunt de Knotgroep Woudenberg met gereedschap, eventuele deskundige ondersteuning en opleidingen.

4.7. De Gemeente Woudenberg heeft een verzekering voor alle Woudenbergse vrijwilligers. Vrijwilligers, die niet in Woudenberg wonen, maar wel vast of als gast komen werken, vallen onder de vrijwilligersverzekering van hun eigen woonplaats, alle gemeenten hebben deze verzekering. De gemeenten gaan ervan uit, dat elke vrijwilliger een persoonlijke aansprakelijkheidsverzekering heeft afgesloten.

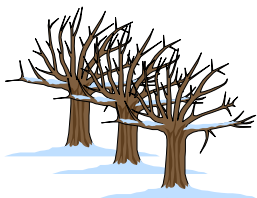
Zie: <https://dekleineschans.nl/collectieve-zorgverzekering-menzis-onze-diensten-en-producten-vrijwilligersverzekering>.

5. Werkzaamheden

5.1. De werkzaamheden omvatten voornamelijk het knotten van knotbomen of het snoeien van opslag van stobben in een rij of in een houtwal.

5.2. Snoeihout wordt verdeeld in dik en dun hout. Dik hout wordt opgestapeld en / of uitgereden. Dun hout wordt (gewoonlijk tijdens de werkdag) verbrand of bijvoorbeeld verwerkt in rillen.

5.3. De werkzaamheden worden in de winterperiode van half november tot half maart uitgevoerd. Het eventueel verwijderen van “stamlot” gebeurt in de zomerperiode.

6. Stabiele standplaats

6.1. Het is vereist, dat bij het zagen van takken op een knot, een stabiele standplaats wordt gebruikt.

Bij het zagen, zowel met de hand als met een motorkettingzaag, wordt gewoonlijk in de knot gestaan. Het risico van vallen is dan aanwezig. Dit valrisico kan door een stabiele standplaats sterk verminderd worden. Dit kan gecreëerd worden door in de knot staande, de takken op heup/borsthoogte af te zagen. Hierdoor ontstaat een comfortabele werkhoogte en wordt gelijktijdig, door de ontstane kooi, een stabiele werkplek gemaakt.

Het is bij het zagen met de hand aan te bevelen extra zekerheid te creëren door zich met een positioneringssysteem aan een voldoende dikke tak te zekeren.

Bij het zagen met een motorzaag moet men zich met een positioneringssysteem aan een voldoende dikke tak zekeren.

Men moet hierbij attent zijn op vallende en overlansg splijtende takken.

6.2. Bij de nazorg aan de knot worden de te hoog afgezaagde takken op de goede hoogte afgezaagd, veelal met een motorzaag. Ook dit werk vindt meestal staande in de knot plaats. Het risico van vallen is hierbij groter, omdat nu de takken, die de kooi vormde weggezaagd moeten worden.

De zager mag niet "los" in de boom staan. Hij/zij moet door middel van een positioneringssysteem een stabiele standplaats maken. Het is ook mogelijk, dat de zager zich veiliger voelt om takken en stomp vanaf een ladder weg te zagen. Beide mogelijkheden worden als veilig beschouwd.

Motorzagers moeten zich bij deze werkzaamheden met een positioneringssysteem zekeren, mits dit onmogelijk is. Denk daarbij aan het afzagen van de laatste tak.

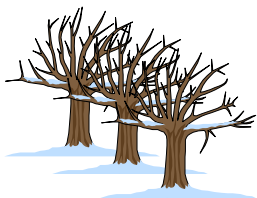
7. Gereedschap

Het handgereedschap waarmee gewerkt wordt is:

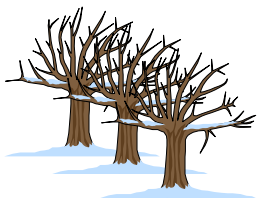
- handzaag en takkenschaar.
- greep, hark en sloothak.
- ladders, kruiwagen.
- trektouwen als hulpmiddel bij het omtrekken van takken en het vellen.
- scherp slaggereedschap, zoals hiep en bijl, wordt alleen toegepast als dat noodzakelijk is, zoals bij het verwijderen van stamlot.
- gasbrander en accu-luchtblazer voor het aansteken van vuur voor verbranden van snoeihout.
- gereedschapsaanhanger.
- positioneringssysteem, voor het stabiel kunnen werken in de knot.

Het motorisch gedreven gereedschap is:

- motorkettingzaag met bijbehorende brandstof en smeerolie. Met "motorkettingzaag" worden zowel de kettingzagen met benzinemotor, als ook de elektrische accuzagen bedoeld.
- Het kan zijn dat er gedurende het werk een landbouwtrekker met hulpapparatuur of kar dan wel een shovel of kraan aanwezig is.

- 7.1. Handgereedschappen mogen door elke deelnemer worden gebruikt.
Scherp slaggereedschap mag niet door jongeren tot 18 jaar gebruikt worden.
Gereedschappen en machines die niet in eigendom of beheer van de knotgroep zijn, mogen alleen na uitdrukkelijke toestemming van de coördinator door een vrijwilliger gebruikt worden.
- 7.2. Handgereedschappen, waaronder ook de ladders, worden aan het begin van elke werkdag geïnspecteerd. Bij onbruikbaarheid wordt het betreffende gereedschap uit het werk genomen.
- 7.3. Tijdens het werk zijn enkele motorkettingzagen in gebruik.
Alleen vrijwilligers, opgeleid en gediplomeerd voor het gebruik van een motorkettingzaag, mogen deze gebruiken.
De te gebruiken motorkettingzagen en andere gereedschappen zijn eigendom van en / of in beheer bij de knotgroep.
- 7.4. Motorkettingzagen behoren (NEN 3140 klasse 1) eens per jaar gecontroleerd te worden. Dit vastleggen in een "certificaat keuring motorkettingzagen" (als voorbeeld zie pagina 15). Deze keuring uit te voeren door een bevoegd persoon. Dit kan door de vrijwilliger, die de machines onderhoudt of door een leverancier.
- 7.5. Motorkettingzagen produceren veel geluid. Een benzinemotorzaag in de orde van 110 dbA, een elektrische accumotorzaag in de orde van 95 dbA, de waarden worden op 1 meter afstand vermeld.
Bij een geluidbelasting boven de 80 dbA gedurende langere tijd is gehoorbescherming nodig om gehoorschade te voorkomen. Bij elke verdubbeling van de afstand tot de geluidbron reduceert het geluid met 6 dB. De genoemde 80 dbA wordt bij benzinemotorzagen bereikt op een afstand van ca. 30 meter. Bij de accuzagen is de afstand ca 6 meter voor de 80 dbA is bereikt.
Het beleid ten aanzien van het gebruik van motorzagen bij de knotgroep is, dat op plaatsen waar veel mensen werken (nabij het vuur en uitsnoeien dik hout) alleen met accumotorzagen gewerkt wordt.
Ook bij het werken in de knot zoveel mogelijk de accumotorzaag gebruiken.
De verbrandingsmotorzagen worden uitsluitend voor het knotten gebruikt of als er geen andere werkers in de buurt zijn (minder dan 30 meter).
Zagers en helpers van zowel accu- als verbrandingsmotorzaag dienen een helm met gehoorbeschermers te dragen. Slepers die kortstondig binnen de cirkel met te hoge geluidbelasting komen hoeven geen gehoorbeschermers te dragen.
- 7.6. Indien er een landbouwtrekker of ander werktuig aanwezig is, zal die bij voorkeur bestuurd worden door de eigenaar van de machine. Indien de machine voor gebruik ter beschikking gesteld wordt, zal de coördinator in overleg met de eigenaar een bedienaar aanwijzen.

Knotgroep Woudenberg

8. Persoonlijke BeschermingsMiddelen (PBM's)

8.1. De Knotgroep Woudenberg stelt bij het werken het dragen van de volgende PBM's verplicht.

Allen: werkhandschoenen.

Motorzagers: zaaglaarsen, zaagbroek, veiligheidshelm met gehoor- en gezichtsbescherming en positioneringssysteem.

Handzagers: indien zij in de knot of aan stobben werken, veiligheidshelm, indien gewenst met gehoor en gezichtsbescherming en positioneringssysteem.

Zonder deze verplichte beschermingsmiddelen mag er niet gewerkt worden.

8.2. Werkhandschoenen worden aan iedere vaste deelnemer verstrekt.

Aan gasten worden handschoenen beschikbaar gesteld.

Indien de handschoenen niet meer functioneel zijn worden nieuwe verstrekt.

8.3. Aan de motorzagers worden de bovengenoemde persoonlijke beschermingsmiddelen door de Knotgroep Woudenberg ter beschikking gesteld.

Zij dienen deze goed te onderhouden en bij schade of ongeschiktheid dit aan een coördinator te melden.

8.4. Helpers van motorzagers, zij die regelmatig in de directe nabijheid de zager ondersteunen, moeten een helm met gehoorbescherming dragen.

Deze helmen worden beschikbaar gesteld door Knotgroep Woudenberg.

8.5. Alle deelnemers en gasten, die dat wensen, kunnen gebruik maken van de beschermingsmiddelen, zoals; gehoorbeschermer, veiligheidsbril (overzet) of helm.

9. Begeleiding en toezicht

9.1. Een werkdag wordt begeleid door tenminste één dagcoördinator. Bij meer dan ca. 25 deelnemers dienen er twee dagcoördinatoren aanwezig te zijn. Deze (deels) meewerkende coördinator(en) houdt zicht op de veiligheid en de uitvoering van het geplande werk.

9.2. De dagcoördinator(en) beoordeelt tevens de terrein- en weersomstandigheden, alsmede de algemene conditie van de deelnemers en past de werkzaamheden en planning van de werkdag daarop aan.

9.3. Bij incidenten of ongelukken neemt de dagcoördinator(en) de nodige actie en coördineert de hulpverlening tot professionele hulp aanwezig is.

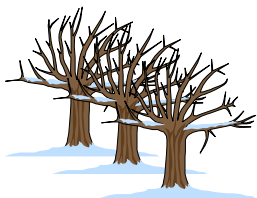
9.4. Alle deelnemers moeten goede nota nemen van de in de risico-inventarisatie genoemde risico's en de in het plan van aanpak genoemde maatregelen.

Met nadruk wordt gewezen op risico's door vallende takken; struikelen of uitglijden. Ook het "splijten" van takken tijdens het zagen is een aanwezig risico.

Het tenminste 2 meter uit de bewegingscirkel van mechanisch gereedschap blijven en op de mogelijkheid van beknelling of afvallend hout bij belading of transport van een trekker of kar.

9.5. Kinderen met de leeftijd tot 13 jaar mogen niet zonder ouders of voor hen verantwoordelijke begeleiders op het werkterrein zijn. Deze ouders of begeleiders zijn volledig voor de veiligheid en het handelen van hun kinderen verantwoordelijk.

De verantwoordelijkheid voor de veiligheid van kinderen van 13 jaar en ouder is gelijk aan de overige deelnemers, dus bij henzelf en algemene begeleiding en toezicht door de coördinator.

Knotgroep Woudenberg

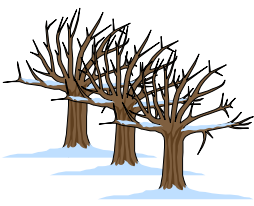
- 9.6. Jongeren onder de leeftijd van 16 jaar mogen niet zagen aan takken dikker dan 7 cm (polsdikte) aan bomen of stobben. In overleg met de coördinator mag aan dikkere stammen gewerkt worden. Motorisch- of scherp slaggereedschap mogen door jongeren niet gebruikt worden.
- 9.7. De eerste werkdag van het seizoen begint met “ter herinnering” de werkwijze en veiligheidsaspecten met de dan aanwezige deelnemers te bespreken.
- 9.8. Nieuwe of gastdeelnemers (degenen die niet op de deelnemerslijst staan) aan een werkdag worden door de coördinator geïnstrueerd betreffende de werkzaamheden, de veiligheid en het gebruik van gereedschap. Nieuwe deelnemers worden intensief begeleid door een coördinator of mentor.

10. Risico inventarisatie.

- 10.1. De risico-inventarisatie wordt uitgevoerd volgens de methode Kinley en Fine met weegfactoren voor het berekenen van de risico's. De risico's zijn gewogen volgens de factoren “blootstelling, waarschijnlijkheid en effect” (weegfactoren, zie pagina 8).
De risico-inventarisatie is als bijlage toegevoegd.
In deze methode wordt ervan uitgegaan, dat allen bij het werk betrokken personen opgeleid zijn en/of kennis hebben van het onderhavige werk.
- 10.2. In overeenstemming met de eisen van de Arbo-wet is een risico-inventarisatie van de werkzaamheden uitgevoerd.
Ter voorkoming van risico's zijn in het “Plan van Aanpak” handelwijzen opgenomen.
Bij gladheid, onweer, slecht terrein, extra vermoeidheid of andere gevaarlijke situatie wordt het werk aangepast of gestaakt.
- 10.3. Op de website “AgroArbo.nl deel Bos en Natuur welke als grondslag van dit Arboplan dient, wordt veel aandacht besteed aan het “werken op hoogte”. Bij het werken op hoogte zijn speciale opleidingen en beveiligingsmaterialen geëist. In die valbeveiligingsmaterialen is een demping opgenomen. De ondergrens van de valbeveiliging, in de zin van het “veilig opvangen van het lichaam na een val”, is 2,5 meter. Bij minder dan deze 2,5 meter is met deze materialen het veilig opvangen na een val technisch niet mogelijk.
Knotbomen zijn nagenoeg nooit hoger dan ca. 2 á 2,5 meter. Werkzaamheden op grotere hoogte komen bij dit werk niet voor. Om deze reden is, in dit Arboplan, werken op hoogte niet opgenomen.
Wel zijn voorschriften ten aanzien van een stabiele standplaats omschreven (zie punt 6).

11. Rapportage Zie het formulier Werkdagverslag (pagina 15).

- 11.1. Een van de coördinatoren van de werkdag maakt een werkdagverslag waarin opgenomen zijn:
het aantal deelnemers en gasten
type en hoeveelheid uitgevoerd werk
de werkomstandigheden
arbeidsomstandigheden en (bijna) ongelukken.
- 11.2. Het werkdagverslag wordt per E-mail naar de deelnemers gezonden en door Knotgroep Woudenberg gedurende minstens twee jaar gearchiveerd. Per verslag kan besloten worden het te verzenden naar de landeigenaar / beheerder, Gemeente, Landschap Erfgoed Utrecht (LEU) of anderen. In geval van een ongeluk worden het LEU en de Gemeente hiervan in kennis gesteld.

Knotgroep Woudenberg

Risico-inventarisatie en Plan van aanpak van Knotgroep Woudenberg

Bijlage van Arboplan Knotgroep Woudenberg

Versie 5.1, 8 februari 2022, pagina's 9, 10, 11, 12, 13 en 14

De risico-inventarisatie wordt uitgevoerd volgens de methode Kinney en Fine met weegfactoren voor het berekenen van de risico's. In deze methode wordt ervan uitgegaan dat alle bij het werk betrokken personen opgeleid zijn en/of kennis hebben van het onderhavige werk. Deelnemers, staande op de deelnemerslijst van de Knotgroep Woudenberg, hebben ervaring en doen dit werk regelmatig. Zij voldoen aan de risicobeoordeling volgens deze methode.

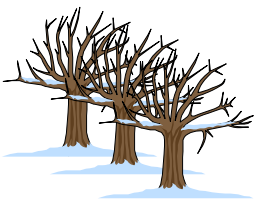
Per **item** is het **risico berekend volgens de formule: $B \times W \times E$** Waarin is: **B (blootstelling) x W (waarschijnlijkheid) x E (effect) = R (risico)**

De risico's zijn als volgt ingedeeld:

R > 320	zeer hoog risico, stop zetten activiteit en direct maatregelen nemen
R < 320 en > 160	hoog risico, onmiddellijk maatregelen nemen
R < 160 en > 70	wezenlijk risico, aandacht vereist
R < 70 en > 20	mogelijk risico, aandacht
R < 20	licht risico, misschien aanvaardbaar

Blootstelling	Waarschijnlijkheid	Effect
0,5 zeer zelden	0,1 bijna niet denkbaar	1 gering, letsel zonder verzuim of hinder
1 zelden	0,2 praktisch onmogelijk	3 belangrijk, letsel en verzuim
2 soms	0,5 denkbaar maar onwaarschijnlijk	7 ernstig, irreversibel effect (invaliditeit)
3 af en toe	1 onwaarschijnlijk, mogelijk in grensgeval	15 zeer ernstig, een dode (acuut of op termijn)
6 regelmatig	3 ongewoon	40 ramp, enkele doden (acuut of op termijn)
10 voortdurend	6 zeer wel mogelijk	100 catastrofaal, vele doden
	10 te verwachten	

Opmerking; het uit te voeren werk zal nooit een hoger risico hebben dan; R < 160 en > 70 wezenlijk risico, aandacht vereist
Uit de volgende pagina's blijkt dat de berekende Risico's 2 maal 108 punten bedraagt.

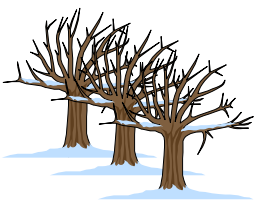
Knotgroep Woudenberg

Risico-inventarisatie en Plan van aanpak van Knotgroep Woudenberg

Bijlage van Arboplan Knotgroep Woudenberg

Versie 5.1, 8 februari 2022, pagina's 9, 10, 11, 12, 13 en 14

werkzaamheden		gereedschappen	risico's	weging	plan van aanpak
1	Werken in knotbomen Terugzetten van stobben solitair of in houtwal	handzagen touwen takkenscharen ladders motorkettingzagen positioneringssysteem	vallend hout	R = 36 6*6*1	<ul style="list-style-type: none">• opletten, zowel zagers als helpers, omstanders weghouden binnen valcirkel• gewenste valrichting bepalen• valrichting ondersteunen met trektouw, indien noodzakelijk• vluchtweg van helpers afspreken en vrij houden• afstand houden• persoonlijke beschermingsmiddelen dragen• handzagers in boom zijn verplicht een veiligheidshelm te dragen• helpers van de handzagers in de boom zijn verplicht een veiligheidshelm te dragen• helpers van de motorzagers in de boom zijn verplicht een veiligheidshelm met demper te dragen• motorzagers, zaagkleding en helm met geluiddemper verplicht
			vallen van personen	R = 108 6*6*3	<ul style="list-style-type: none">• stabiele standplaats in de knot zoeken of maken• takken op heup/borsthoogte afzagen, wordt een kooi• zekeren d.m.v. positioneringssysteem• met ladder in en uit de boom klimmen• ladder met beide poten stevig in de grond zetten• bedacht zijn op "terugstuiterende" takken, die een ladder kunnen wegslaan

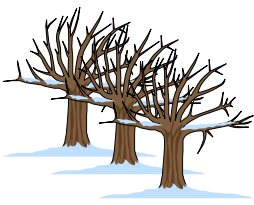
Risico-inventarisatie en Plan van aanpak van Knotgroep Woudenberg

Knotgroep Woudenberg

Bijlage van Arboplan Knotgroep Woudenberg

Versie 5.1, 8 februari 2022, pagina's 9, 10, 11, 12, 13 en 14

	werkzaamheden	gereedschappen	risico's	weging	plan van aanpak
	vervolg van:1 Werken in knotbomen Terugzetten van stobben solitair of in houtwal	handzaag touwen snoeischaar ladders motorkettingzaag positioneringssysteem	uitglijden, struikelen	R = 18 3*6*1	<ul style="list-style-type: none"> • werkplek schoonhouden • verwijder eerst ondergroei • schoenen of laarzen met profielzolen dragen • andere positie kiezen • ladder gebruiken (stabiel opgesteld) • bij continu gevaar het werk staken
onder spanning staand hout of "blijven hangen"			R = 108 6*6*3	<ul style="list-style-type: none"> • omstanders weghouden binnen valcirkel • trektouwen gebruiken en / of in delen zagen • overleggen met andere ervaren zagers of helpers 	
handgereedschap			R = 6 2*3*1	<ul style="list-style-type: none"> • instructie over het gebruik • draag werkhandschoenen • veilig wegleggen 	
motorkettingzaag			R = 84 2*6*7	<ul style="list-style-type: none"> • alleen gecertificeerde zagers • veiligheidskleding, schoeisel en helm met demper dragen • werkplek schoonhouden • opletten op helpers en omstanders • helpers en niet-zagers minimaal 2 meter afstand houden van de bewegingscirkel van de zaag • zonder gehoorbescherming afstand nemen • regelmatige helpers zijn verplicht een veiligheidshelm te dragen met gehoorbescherming • afkorten van lange takken in de nabijheid van personen zonder gehoorbescherming voorkomen of met een accuzaag zagen minimum afstand 6 meter, gehoorbescherming dragen 	

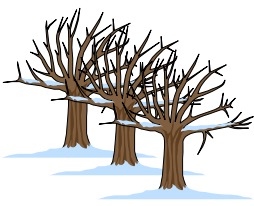
Knotgroep Woudeberg

Risico-inventarisatie en Plan van aanpak van Knotgroep Woudeberg

Bijlage van Arboplan Knotgroep Woudeberg

Versie 5.1, 8 februari 2022, pagina's 9, 10, 11, 12, 13 en 14

werkzaamheden	gereedschappen	risico's	weging	plan van aanpak
2. wegslepen en dik hout uitsnoeien.	handzaag hiep sloothaak hark kruiwagen motorkettingzaag trekker met opbouwwerktuig of ander werktuig met of zonder aanhangwagen	uitglijden, struikelen	R = 9 3*3*1	<ul style="list-style-type: none"> • schoenen of laarzen met profielzolen dragen • werkplek schoonhouden • let op bewegingen trekker en aanhangwagen • niet meerijden op trekker of aanhanger • bij continu gevaar (ijzel of zware grond) werk staken
		vermoeidheid	R = 6 3*3*1	<ul style="list-style-type: none"> • rust of stop tijdig
		handgereedschap	R = 6 2*3*1	<ul style="list-style-type: none"> • gebruik handschoenen • instructie over het gebruik, bij twijfel: vraag naar uitleg! • veilig wegleggen, sloothaak en hark tanden in de grond
		motorkettingzaag	R = 42 2*3*7	<ul style="list-style-type: none"> • alleen gecertificeerde zagers • veiligheidskleding en schoeisel dragen • werkplek schoonhouden • opletten op helpers en omstanders • zonder gehoorbescherming afstand nemen
		trekker met opbouwwerktuig of ander werktuig met of zonder aanhanger	R = 42 2*6*7	<ul style="list-style-type: none"> • bestuurder; de eigenaar of een in overleg tussen machine eigenaar en coördinator te bepalen vrijwilliger • bestuurder moet letten op; omstanders, zwiepend lang hout en stabiele belading • alleen in cabine meerijden op trekker, niet op aanhanger • oppassen voor beklemming of afvallend hout

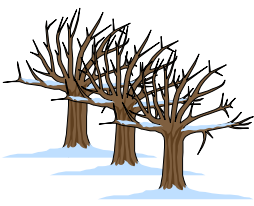
Risico-inventarisatie en Plan van aanpak van Knotgroep Woudenberg

Knotgroep Woudenberg

Bijlage van Arboplan Knotgroep Woudenberg

Versie 5.1, 8 februari 2022, pagina's 9, 10, 11, 12, 13 en 14

werkzaamheden		gereedschappen	risico's	weging	plan van aanpak
3	Verbranden snoeihout	handzaag hiep sloothaak greep hark gasbrander met gastank en slang accu luchtblazer	struikelen	R = 9 3*3*3	<ul style="list-style-type: none"> werkplek "schoon" houden
			handgereedschap	R = 6 2*3*1	<ul style="list-style-type: none"> gebruik handschoenen instructie over het gebruik veilig wegleggen, sloothaak, greep en hark de tanden in de grond
			verbranding niets zien door rook	R = 12 2*6*1	<ul style="list-style-type: none"> afstand houden van vuur gebruik handschoenen alleen aan de windkant het vuur benaderen niet met sterk brandbare of smeltende kleding bij het vuur staan of werken niet door de rook lopen vuur laten doorbranden en lucht geven voor het verminderen rookontwikkeling
			vermoeidheid	R = 6 3*3*1	<ul style="list-style-type: none"> rust of stop tijdig
4	Werken nabij verkeerswegen	waarschuwingsvest	verkeer	R = 3 1*1*3	<ul style="list-style-type: none"> signaalgever op de weg voor regelen verkeer en vallen van takken takken direct opruimen
			vallend hout op de weg	R = 3 1*1*3	<ul style="list-style-type: none"> zagers letten op signaalgever
			rook	R = 9 1*3*3	<ul style="list-style-type: none"> bij vuur, rekening houden met windrichting bij ernstige rookhinder voor verkeer of woonomgeving, vuur doven

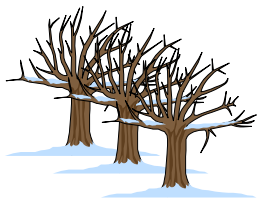
Knotgroep Woudenberg

Risico-inventarisatie en Plan van aanpak van Knotgroep Woudenberg

Bijlage van Arboplan Knotgroep Woudenberg

Versie 5.1, 8 februari 2022, pagina's 9, 10, 11, 12, 13 en 14

werkzaamheden	gereedschappen	risico's	weging	plan van aanpak	
5	Risico's van lichamelijke gebreken, zoals epilepsie, doofheid, slechtziend, diabetes, e.d.	door betreffende deelnemer te melden aan de coördinator. slechtzienden en doven vereisen een andere manier van communiceren. alle overige deelnemers moeten hiervan op de hoogte zijn	ongebruikelijke situaties met ongebruikelijk gevaar	R = 45 1*3*15	<ul style="list-style-type: none">• lichamelijke gebreken, welke een veiligheidsrisico inhouden melden aan de coördinator.• de te verrichten werkzaamheden aanpassen aan de mogelijkheden van die persoon.• zo nodig tekens voor communicatie afspreken en die aan alle deelnemers bekend maken.• bij een incident: indien mogelijk luisteren naar de persoon, naar huisarts, EHBO ziekenhuis of 112 bellen
6	Gevaar van zwaar werk verrichten		overbelasting van rug, schouders, armen en andere spieren en gewrichten	R = 27 3*3*3	<ul style="list-style-type: none">• maximum last volwassenen over korte afstanden is 23 kg• maximum last kinderen over korte afstand is 12 kg• zwaardere takken slepen of met 2 personen dragen of het hout kort zagen, gewicht kleiner dan 23 kg

Knotgroep Woudenberg

Werkdagvoorbereidingformulier Knotgroep Woudenberg Bijlage B

Locatie Eigenaar / beheerder:
GPS Coördinaten Adres:
. Postcode / woonplaats:
. Telefoon:
. Mail:

Geplande werkdag(en) Nog bepalen /

Afspraken eigenaar / beheerderdd ... - ... – 201 , door/met(namens eigenaar)

Coördinatoren Kees de Wit 06 27 45 86 31 / 033 286 17 73
Elmar van Krimpen 06 12 58 92 72

Tijdsindeling 09.00 start werken 10.30 koffie
12.00 soep 13.00 einde

Werkzaamheden en afspraken met beheerder:

Aard van het werk:

Omvang werk:

Kosten per knotboom €

Bij losse boomgroepen en speciaal werk vaste prijs afspreken, afhankelijk werklocatie, zwaarte knotboom en hulp eigenaar/ beheerder. €

Verwachte start werk: d.d. aantal geraamde dagen:

Vee uit de wei: ja / nee

Stroom van de draad: ja / nee

Trekker / shovel beschikbaar: ja / nee, berijder

Zwaar resthout meenemen door knotters: ja / nee

Licht snoeihout: verbranden: ja / nee

Toestand van het land: droog, nat, erg nat, alleen bij vorst te werken

Vuur maken: ja / nee Waar kan dat:

Brandvergunning aanvragen door Knotgroep Woudenberg: ja / nee

Voorzieningen en verdere afspraken.

Droge ruimte koffie: ja / nee

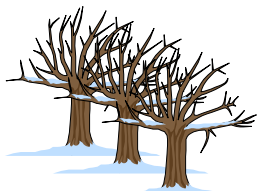
Koffie verzorgd door Knotgroep: ja / nee

Kan gereedschapkar op locatie blijven: ja / nee

Rekening naar:

Opmerkingen:

Wij hebben ook andere afspraken lopen. Afhankelijk van de weers- en terreinomstandigheden moeten wij af en toe ook op andere locaties gaan werken.

Knotgroep Woudenberg

Certificaat van keuring motorkettingzaag Bijlage C

(Voor elke machine een afzonderlijk certificaat invullen)

Ondergetekende,

Naam

Organisatie/ bedrijf Knotgroep Woudenberg

Bevestigt hierbij dat de hieronder beschreven machine:

Constructie	Benzine motorkettingzaag			Accu motorkettingzaag	
Merk	Stihl	Stihl	Stihl	Stihl	Stihl
Machine nummer	1	2	3	4	5
Type	MS 200	MS 200	MS 201
Machine nummer	1 56 382 857 x	1 61 189 414 +	1 75 804 177

Eigenaar Knotgroep Woudenberg

Eigenaar tijdelijk in gebruik bij Knotgroep Woudenberg

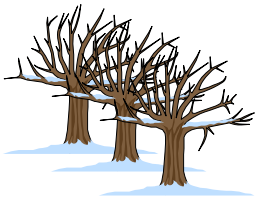
voldoen aan de voorschriften van vervaardiging en als zodanig is onderhouden.

Beoordelingslijst

	Akkoord	Opmerking / gerepareerd
Gasvergrendeling
Kettingrem
Veiligheidsketting
Kettingvanger
Kettingdeksel
Kettingbeschermer
Anti vibratie rubbers
Algehele conditie

De geconstateerde gebreken zijn naar aanleiding van deze lijst direct hersteld en / of vervangen.

Naam en datum

Knotgroep Woudenberg

Werkdagverslag bijlage D

Verslag no. ... Werkdag dd .. - .. -

Aanwezig Hier de namen van alle deelnemers op de adreslijst.
De naam van de deelnemer die afwezig was op de betreffende werkdag is
doorgehaald.

Gasten Hier de namen van de gasten of de organisatie met aantal aanwezigen.

Aanwezig totaal personen en gasten

Locatie:

Gewerkt: van ca uur tot ca uur

Aantal geknotte bomen en soort:stuks

Opmerkingen

terrein, Hier een verslag waarin over het algemeen aan de orde komen: begaanbaarheid

de weersomstandigheden, sfeer van de dag, voorvallen of wetenswaardigheden en
dergelijke.

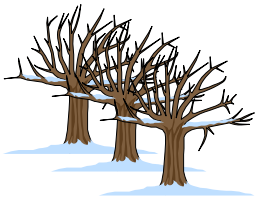
Arbo en Last Minute Risico Analyse LMRA

Hier een omschrijving van de veiligheid en afwijkingen en aanpassingen.

(bijna) Melding van goede of slechte arbeid omstandigheden, hoe daarop gereageerd, en
ongelukken.

Werkdagcoördinator: naam coördinator(s)

Evaluatie gemaakt: datum en naam

Opleidingseisen Knotgroep Woudenberg zagen in knotbomen. Bijlage E

Doelgroep interne opleiding

Zij, die deel uitmaken van de Knotgroep en daadwerkelijk met een handzaag alle voorkomende zaagwerkzaamheden in knotbomen en stobben uitvoeren, zoals gebruikelijk in het werk dat de groep uitvoert.

Diegenen die op de werkdag begeleiding geven aan een groep vrijwilligers. Zij dienen over de nodige kennis, inzicht en deskundigheid van het zaagwerk te beschikken.

Diegenen die de werkdag voorbereiden en een inschatting moeten maken van de aard en omvang van het werk en of dit voor de groep geschikt is.

Gelegenheidszager (Gasten)

Werk- en zaaginstructie voor de gelegenheidshandzager (een individuele gast of een georganiseerde "werkdag" in het landschap) die uitsluitend licht werk in knotboom of stobbe uitvoert onder begeleiding van ervaren zagers.

Werk- en zaaginstructie voor diegenen die met een handzaag of snoeischaar gezaagde takken uitsnoeit.

Doelgroep gecertificeerde opleiding

Diegenen die daadwerkelijk met een motorkettingzaag het zaagwerk gaan uitvoeren. Deze mag alleen na het behalen van een certificaat met een motorkettingzaag bij de groep werken.

Bij voorkeur diegenen die op de werkdag begeleiding geven aan een groep vrijwilligers.

Bij voorkeur ook zij die de werkdag voorbereiden en een inschatting moeten maken van de aard en omvang van het werk.

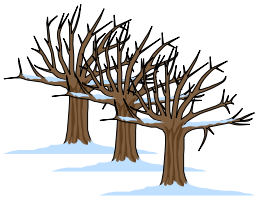
De kandidaat voor de motorkettingzaagopleiding zal een goede handzager in knotbomen zijn.

Functie eisen aan de opleidingen

De zaagopleiding dient gericht te zijn op vrijwilligers, die met een handzaag of motorkettingzaag alle voorkomende zaagwerkzaamheden uitvoeren voor het knotten van knotbomen en zagen van stobben in een houtwal.

De onderwerpen welke in de opleiding handzagen en motorkettingzagen verwerkt moeten zijn:

- Eenvoudige kennis van de Arbowet
- Persoonlijke beschermingsmiddelen
- Grenzen stellen aan de voorgenomen zaagtaak qua eigen kunnen en vertrouwen, te zwaar, te onveilig (teveel mensen onder de tak), wind of ijs e.d.
- Voor en nadelen van de verschillende soorten zagen
- Inzicht in de gereedschap eigenschappen, scherppte, klemmen door te weinig zetting, voldoende brandstof of acculading, te lichte of te zware zaag
- Creëren en veilig houden van de werkplek in en onder de boom
- Ladder plaatsen en zekeren
- Stabiele en gezekerde standplaats in de knot met positioneringssysteem
- Techniek van het afzagen, valrichting, valkerf, beide kanten inzagen, vanaf een kant zagen, overtrekken tegen de natuurlijke valrichting in

Knotgroep Woudenberg

- Zetten van trektouwen, trekrichting, trekkracht en moment van trekken, gevolgen van te hard, te weinig, te vroeg of te laat trekken
- Gevaren tijdens het zagen, afbreken, verkeerd vallen, opscheuren
- Controle van een veilige omgeving binnen een royale valruimte en communicatie met eventuele trekkers tijdens het zagen
- Gevaren na het zagen, het blijven hangen van gezaagde takken, het van richting veranderen tijdens de val en het meesleuren van andere takken. Tevens helpers attenderen op bijna vallende of hangende takken
- Uitsnoeien van het dikke hout en in draagbare stukken zagen
- Aangeven hoe met de handzaag relatief veilig op borsthoogte in de knot de takken gezaagd kunnen worden en de knot of stobbe met de motorkettingzaag afgewerkt kan worden

De onderwerpen die aan de motorkettingzaagopleiding toegevoegd moeten worden zijn:

- Arbo eisen ten aanzien van de motorkettingzaag
- Vereiste persoonlijke beschermingsmiddelen
- Kennis van de beveiligingen op en aan de motorkettingzaag
- Het veilig omgaan met de machine, starten, stoppen, gebruik kettingrem en beschermkap
- Inzicht in de werking van motorkettingzagen, met benzine motor of elektrische (accu) motor aangedreven
- Dagelijks onderhoud en ketting wisselen, ketting spannen, brandstof en kettingolie vullen, luchtfilter reinigen e.d. te kunnen uitvoeren
- Scherppte ketting en dieptesteller kunnen bepalen

Certificaten

De voltooide motorkettingzaag opleiding wordt afgesloten met een beoordeling door de opleider. Dit op basis van voldoende kennis, inzicht, praktische werk en zaagbeheersing door de kandidaat en bij een positieve beoordeling het certificaat afgeeft.

De opleider moet bevoegd zijn praktijkopleidingen te geven voor motorkettingzagen.

Een pas opgeleide en gecertificeerde (nog onervaren) motorkettingzager zal de eerste tijd bij de zaagwerkzaamheden begeleid worden door een ervaren motorkettingzager.

Na een periode van 5 jaar zal de gecertificeerde motorkettingzager een opfrisopleiding volgen.

Voor de intern gegeven handzaagopleiding wordt geen certificaat verstrekt.